CONTROLEPROTOCOL
VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE
OP DE JAARREKENING 2022
VAN DE GEMEENTE Harderwijk

---

1 Inleiding

Bij besluit van 17 december 2020 heeft de raad aan Eshuis Registeraccountants B.V. opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in art. 213 GW voor de Gemeente Harderwijk uit te voeren. Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet de raad echter nog een aantal zaken nader regelen, hetgeen op hoofdlijnen in dit controleprotocol plaatsvindt.

Object van controle is de jaarrekening van het boekjaar 2022 en daarmede tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Harderwijk.

1.1 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente.

Het voorliggende controleprotocol voorziet alleen voor het boekjaar 2022.

1.1.1 Wat verandert er vanaf 2023

Met ingang van het boekjaar 2023 wordt de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders (hierna college) voor de rechtmatigheid extra benadrukt doordat het college een verantwoording over rechtmatigheid af moet gaan geven in plaats van de accountant. In het overleg met de auditcommissie zal een groeipad in de verantwoording van de rechtmatigheid besproke worden.

Dit groeipad zal de komende boekjaren worden vertaald in de goedkeurings- en rapporteringstoleranties die de raad stelt voor het college. De tolerantie mag maximaal 3% zijn. (door de raad in het kader van haar kaderstellende functie vast te stellen). Vanuit de wetgeving moet de raad voor 2023 nog het groeipad op het gebied van rechtmatigheid bepalen.

1.2 Wettelijk kader

De gemeentewet(GW), art. 213, schrijft voor dat de raad één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art 197 GW bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.
In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de raad nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn.

De raad heeft op 27 november 2003 de verordening ex art 213 GW voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente vastgesteld. Met dit controleprotocol stelt de raad nadere aanwijzingen vast.

1.3 Procedure

In de verordening ex artikel 213 Gemeentewet wordt gesproken over afstemmingsoverleg. Wij vullen dat in 2022 als volgt in:

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt ten minste jaarlijks (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant en de auditcommissie van de raad, (een vertegenwoordiger van) de rekenkamer(functie), (een vertegenwoordiger van) het college, het hoofd van de ambtelijke organisatie en de concern-controller

2 Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

In artikel 213 GW staat: De accountantsverklaring geeft op grond van de uitgevoerde controle aan of:

a. de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen;
b. de baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen;
c. de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 186 en
d. het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten) alsmede de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.
Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen ".

Het rechtmatigheidsoordeel gaat per 2023 naar het college en daarmee weg bij de accountant.

3 Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant volgt de voorgeschreven toleranties conform de BADO-notitie. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie[1]. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

[1] Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kunnen andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen worden toegepast. Met name door toepassing van cijferanalyse (verbandscontroles) kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

2022

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstolerantie en de rapporteringtolerantie (zie onderdeel 'Overig') opgenomen zoals de raad voorgesteld wordt om vast te stellen.

	Strekking controleverklaring:			
Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaar-rekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

2023 en verder

Nu de wetgeving in 2022 is aangenomen zal er een plan van aanpak komen. Hierin neemt de samenwerkingspartner VIC Meerinzicht het voortouw, afgestemd met belanghebbenden. Speciale aandacht hierbij is voor de raad, audit commissie, college, concern control en de primaire lijn verantwoordelijken in de organisatie. Een ieder draagt hieraan bij vanuit zijn/haar rol.

Voorgesteld wordt dat de auditcommissie in de jaren daarna jaarlijks, het groeipad rechtmatigheid voorafgaand aan de accountantscontrole van de Jaarstukken actualiseert. De werkelijke vorderingen in het geformuleerde groeipad op het gebied van rechtmatigheid worden dan afgewogen tegen de in het controleprotocol verwerkte ambitie.

Overig

De accountant is gehouden om fouten kwantitatief én kwalitatief te wegen. De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professional judgement.

De definitie van de goedkeuringstolerantie is:

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring. Naast de goedkeuringstoleranties wordt onderkend de rapporteringtolerantie. Deze kan als volgt worden gedefinieerd:

De rapporteringtolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

De rapporteringstolerantie is vastgesteld op een minimumbedrag van € 100.000.

4 Reikwijdte controle rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole is limitatief gericht op:

4.1 de naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom "Wetgeving extern" van het "Normenkader van de rechtmatigheidscontrole"is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Met betrekking tot interne regelgeving is dit beperkt tot recht, hoogte en duur.

4.2 de naleving van de volgende kaders:

- de begroting;
- financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet;
- de controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet;
- de overige kaders zoals opgenomen in Normenkader van de rechtmatigheidscontrole"(bijlage 1 van dit protocol).

5 Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

Interim controle
Jaarlijks wordt een interim-controle gehouden, gericht op de werking van de administratieve organisatie en interne controle. De betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking maakt onderdeel uit van de administratieve organisatie. Onderdeel van de interim-controle is een risicoanalyse als vooruitblik op de jaarrekening. De interim-controle dient plaats te vinden in de periode september tot en met december van het boekjaar (per gemeente afgesproken met de accountant).

De bestuurlijk relevante uitkomsten van de interim-controle worden voorzien van een door het college vastgestelde bestuurlijke reactie gedeeld in de auditcommissie en daar besproken. De accountant is daarbij ook aanwezig.

Toekomstgericht zou een verslag van bevindingen aan de raad een aanvulling hierop kunnen zijn.

Jaarwerk
Verslag van bevindingen
Overeenkomstig de gemeentewet wordt omtrent de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan de raad en in afschrift aan het college van Burgemeester en Wethouders . In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm
Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).
Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring
In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid (voor zover deel uitmakend van de accountantscontrole). Deze controleverklaring is bestemd voor de raad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen. De controleverklaring wordt gevoegd bij de concept-jaarrekening zoals deze aan het College van Burgemeester en Wethouders wordt aangeboden.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Harderwijk in zijn openbare vergadering van

22 december 2022, onder nummer .

de heer H.J. van Schaik

voorzitter

de heer H.R. Lanning

raadsgriffier